

RAKIČAN, M. Sobota. — Dom oskrbovancev se je iz graščine preselil v nove prostore. Graščina je tako ostala brez uporabnika in ji zaradi tega grozi propad. Kljub prizadevanju ni bilo mogoče najti novega uporabnika. — J. M.

RAVNE, občina. — Delavci zavoda so sodelovali pri izdelavi **prostorskega plana** za občino Ravne. Označili so vse pomembne kraje in objekte, ki so ohranili svojo zgodovinsko pričevalnost. — A. A.

RUŠE, Maribor. — Nadaljevali smo restavriranje obokanega stropa ladje ž. c. **Matere božje**. Utrdili, kitali in retuširali smo 4 medaljone. To je približno 5 m² ter ostrugali 70 m² barvnih plasti. Delo se je predčasno končalo, ker v letu 1979 nismo dobili od KSS finančnih sredstev. Tako je vsa dela financiral Zupnijski urad Ruše. — M. T.

SELNICA OB DRAVI, Maribor. — Ostrešje na ž. c. sv. **Marjete** je dotrajano. V gradbeni tehniki J. Požauko je napravil načrt in spisek lesa za novo. ZSV Maribor je vloga za zbiranje lesa priporočil pri OS Maribor. — A. V.

SELO, M. Sobota. — Potem, ko smo v letu 1978 rekonstruirali ansosid romanske **rotunde**, p. c. sv. Nikolaja, in jo pokrili z arhivsko izpričanimi »šintli«, smo v letu 1979 nadaljevali s prezentacijskimi deli na zunanjsini po konceptu, katerega smo pripravili v Zavodu Maribor, ob sodelovanju Zavoda SRS za spomeniško varstvo (ing. arh. Nataša Šumi in dr. Marijan Zadnikar). Floris ostrešja je prispeval višji gradbeni tehnik Jože Požauko.

Nekdanjo kupolasto pločevinasto kritino, ki se stilno ni skladala s spomenikom, smo zamenjali s stožčasto streho, pokrito s šintli, vrh katere stoji zvonik kvadratnega florisa, ki je prav tako obit s šintli.

Nad portalom, ki je bil rekonstruiran že ob prenovi v petdesetih letih, smo rekonstruirali romansko okno, katerega smo oblikovali tako, kot so oblikovana originalna okna na objektu. Na osnovi najdenih konzol smo obnovili nadstrešek nad portalom.

Celotno zunanjsčino smo ometali s tankim, z zemeljskimi barvami rahlo toniranim ometom, ki pušča vidno pečeno strukturo zidave. Izdelan je bil na osnovi prvotnega oziroma najstarejšega ometa, katerega smo našli najbolj ohranjena na tistem delu fasade, kjer je

bil prizidan v 19. stoletju zvonik. Te ostanke je bilo moč najti še tudi drugod po fasadi.

Ob tej priložnosti je bil utrjen tudi talni zidec, tako, da je sedaj zunanost dokončno prezentirana.

Celotni vtis, ki ga stavba danes daje, je zadovoljiv, čeprav bi bilo pri delu morda potrebno bolje paziti na nekatere detajle (npr. šintli so nekoliko predolgi, zvonik je nekoliko preveč masiven). Prav tako ni po načrtu izdelan križ na vrhu zvonika, ampak je nekoliko poenostavljen. Izdelal ga je namreč vaški kovač tako, kot pač zna. Za kaj več pa ni bilo sredstev, ki so jih že tako težko zbrali Kulturna skupnost Slovenije, Kulturna skupnost Murska Sobota in Škofjski ordinariat v Mariboru. — J. M.

SEVNICA. — Sistematična obnovitevna in prezentacijska dela na sevniškem **gradu** teko že nekaj let. Pri tem so pred časom odkrili freske v nekdanji grajski kašči, tako imenovani Lutrovi kleti, ki so imele zaradi svoje izjemnosti takoj širok odmev. Odkrivanje že evidentiranih fresk v jv. grajskem stolpu se je medtem zavleklo in jih je bilo šele 1978 mogoče v celoti odkriti in restavrirati. Opus, ki je zdaj pred nami, sodi v vrh zgodnjebaročnega svetnega slikarstva na Slovenskem.

Sevniški grad izvira v jedru iz 12. ali 13. stol., vendar je šele v obdobju renesanse dobil današnje podobo, s 4 trakti so obdali notranje dvorišče, na vogalih pa pozidali 4 okrogle stolpe. Zdi se, da je okrogla oblika teh stolpov kar klicala po reprezentančni funkciji in najbrž ni naključje, da so v enem izmed njih že zgodaj uredili kapelo. Reprezentančnim namenom je pač rabila tudi soba v 2. nadstr. jv. stolpa, kjer so zdaj odkrite freske. Prostor je pravilno okrogel, členi ga dvoje globokih okenskih niš in vratna odprtina. Poslikane so vse ometane površine, tudi okenska ostenja. Slikarja je povsod skoraj povsem ohranjena — večja uničena površina je samo ob vhodnih vratih, kjer so zaradi lončene peči prebili steno za dimnik — in harmonično dopolnjuje prostor, ki ga opredeljuje že lesen renesančni strop, ki počiva na močnem prečniku. Tla so pokrita z običajnim parketom.

Okenske niše imajo v kompoziciji prostora in slikarije funkcijo cezur, saj delijo steno na tri relativno samostojna poslikana polja. Sv. polje, ki ga na eni strani zamenjujejo vrata, na V pa oken-